

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 9

Utgitt 18 februar.

1911

Kongelig resolution

17 febr.

av 17 februar.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Strindens herred, Søndre Trondhjems amt, i møter 5 februar, 18 juni og 30 november 1910 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om anmeldelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning — dog med en enkelt forandring.

II. De sundhetsforskrifter for Strindens herred, som blev approbert ved resolution av 24 juli 1884, ophæves fra den tid, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

De approberte sundhetsforskrifter m. v. er saalydende:

Om sundhetskredser.

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i sundhetskredser med hver sin tilsynsmand, valgt blandt medlemmene av helseraadet. Tilsynsmændene har hver i sin kreds en særlig pligt til at føre opsyn med gjennomførelsen av herredets sundhetsforskrifter. Tilsynsmændene vælges i 1ste møte av helseraadet, efterat nyvalgt herredsstyre har begyndt sin virksomhet, og fungerer til næste valg.

Om bygningsvæsen.

A. Bygningsregler utenfor det saakaldte

»Byggebelte«*).

§ 2. Ved nyopførelse, hovedreparationer eller flytning av bygninger skal den, som vil bygge, gjøre anmeldelse for til-

*) 1 byggebeltet gjelder Trondhjems bygningslov.

17 febr. synsmanden i vedkommende sundhetskreds. Selv uten saadan anmeldelse har dog tilsynsmanden at paase, at herredets bygningsregler overholdes. De skal være følgende:

- a) Den grund, hvorpaa vaaningshus opføres, skal ikke ha tilsig fra uthus, gjødseloplæg eller rendestener og maa være tilstrækkelig avgrøftet. Matjorden skal være bortført fra byggegrunden.
- b) Vaaningshus skal hvile paa undermur av graasten, beton eller klinkersten. Grundmuren skal rake mindst 30 cm. (i sterkere skraanende terræng mindst 15 cm.) over jorden og være forsvarlig tættet; dog skal der, hvor der ikke er kjelderdør eller vindu, paa mindst 2 motstaaende sider av muren anbringes trækuller for frisk luft.

Kjeldere maa ikke indrettes til eller benyttes som soverum eller almindelig beboelsesrum.

- c) Ethvert beboelsesrum i heletage skal ha en høide fra gulv til tak av mindst 2,5 meter, i kvistetage en gjennemsnitshøide av mindst 2 m. Vinduernes samlede bruttoflate skal være mindst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. I rum med kun 1 fag vindu skal hele vinduet kunne aapnes med letket. I rum med flere fag skal mindst halvparten av vinduerne kunne aapnes. Til gulv skal benyttes sammenpløiede, høvlede bord, som i nederste stokverk skal være mindst 3 cm. tykke. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt og, hvor der ikke er kjelder, med ren, tør fyld imellem.

B. Husregler, gjældende i hele herredet.

§ 3. Soverum eller tilholdsrum maa ikke tillike gjøre tjeneste som kjøkken, medmindre der er anbragt indretninger, hvorved al damp fuldstændig opfanges og ledes ut i det fri.

§ 4. Husdyr — med undtagelse av hund og kat — maa ikke huses i vaaningshus eller noget rum, som har væg tilfælles med det.

§ 5. Findes bebodd hus eller andet opholdsrum for mennesker at være skadelig for sundheten enten paa grund av utæthet, utilstrækkelig lys og luft, fugtighet, urenlighet eller overfyldning med mennesker, kan helseraadet forbyde dets benyttelse, indtil manglene er rettet.

§ 6. Intet hus maa indredes til bedrift eller næring, hvorved luften i høiere grad vil forurennes eller de omkringboende paa anden for sundheten skadelig maate vil forulempes, eller ved hvilke behandles stoffer, som kan være skadelige for arbeidernes eller de omkringboendes sundhet, før planen for

anlægget er forelagt for og godkjendt av helseraadet. Be- 17 febr.
drifter av denne art, som allerede er i virksomhet, er underkastet helseraadets tilsyn, og enhver vedkommende er forpligtet til at rette sig efter de forskrifter, som helseraadet maatte gi til fjernelse av sanitære ulemper.

Om avfallsstoffer.

§ 7. For ethvert vaaningshus, verksted eller industriel bedrift skal der opføres et privet, der er mindst 4 meter fjernet fra vaaningshus eller matbod, og som maa være saaledes beliggende og indrettet, at der ikke kan ske tilsig til vaaningshus eller matbod eller utbredes stank til alfarvei eller nabos hus. Privetet skal ha mindst 1 avlukke for hver 15 personer. Hvor privetet er indrettet med binge, skal denne tømmes regelmæssig og jevnlig paaføres fyld. Benyttes flytbare kagger eller tønder, maa disse være tette og maa tømmes, naar de er $\frac{3}{4}$ fulde. Sætet maa vaskes mindst 1 gang ukentlig.

Priveter maa ikke indredes i vaaningshus uten efter tilladelse av helseraadet og paa de betingelser, dette oppstiller.

§ 8. Forraadnende stoffer og urenlig avfald fra husene maa ikke henkastes paa tunet, men samles enten i en tætt med lok forsynt søppelkasse, som tømmes, naar den er $\frac{3}{4}$ fuld, eller i en binge, som regelmæssig maa paaføres fyld, eller i gjødelskjelderen. Bingen maa, hvor pladsen tillater det, ikke ligge nærmere alfarvei eller vaaningshus end 10 meter.

§ 9. Gjødningstoffer og andre forraadnende stoffer maa ikke gives avløp til veigrøfter eller til nabos eiendom uten dennes tilladelse.

§ 10. Døde dyr eller dele av saadanne, som ikke omfattes av lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsydomme av 14 juli 1894, skal, saafremt de ikke brukes til gjødning, snarest mulig nedgraves i forsvarlig dybde.

Om drikkevand.

§ 11. I bæk, elv eller dam, hvorfra mat- og drikkevand paa grund av de lokale forhold maa tages, skal ikke bades, ikke vaskes, eller noget urent spildes, medmindre forurensningen sker nedenfor de steder, hvor vandet tages.

§ 12. Brønder maa ikke graves paa steder, hvor vandet kan forurenses ved urent tilsig. De skal klædes med sten eller planker paa siderne og ikke ligge nærmere privet end 15 meter. Saavel brønder som oppkommer skal ved avgrøftning beskyttes mot overvandstilsig og over jorden forsynes med

17 febr. karm og med lok, forsynt med luftventilation. De maa oprenses, saasart vandet viser sig mindre godt.

§ 13. Hvor mat- og drikkevand ledes ind i husene eller til vandposter ute, maa indtaket være forsvarlig beskyttet for urent tilsig. Hvor indtaket er helt overbygget, maa det være forsynt med ventil for luftveksel.

§ 14. Helseraadet kan forbyde benyttelsen av mat- og drikkevand fra brønder, vandledninger eller bækker, naar vandet menes at være skadelig eller farlig for mennesker eller dyr, indtil vandet er undersøkt og forurensningen i tilfælde er fjernet. Midlertidig forbud mot benyttelsen kan nedlægges av helseraadets formand, indtil undersøkelsen har fundet sted.

Om fødevarer.

§ 15. Melk og andre matvarer maa ikke opbevares i beboelses- eller soverum, hvis det paa nogen maate kan undgaaes. Hvor det er uundgaelig, skal de hensættes i lukkede skap eller tildækkede kopper. Alle matkar maa renses omhyggelig snarest efter bruken.

§ 16. Sundhetsskadelige og bedærvede fødemidler maa ikke utsælges undtagen til gjødning.

Helseraadet kan til enhver tid forlange sig prøver av fødemidler overlatt til undersøkelse og, i tilfælde de findes skadelige, besørge saadanne varer tilintetgjort eller paa anden maate uskadeliggjort for vedkommende sælgers regning. Hvor ingen opsættelse taales, kan salg av saadanne varer foreløbig stanses av formanden eller av 2 andre medlemmer av helseraadet. Denne foranstaltning maa dog approberes i første møte av helseraadet.

§ 17. Handelsmænd, som sælger matvarer, maa ikke benytte aviser eller brukt papir til indpakning av saadanne varer. Ethvert saadant utsalgssted skal være forsynt med vaskestel, rent vand og rene haandklær til rensning av henderne, naar matvarer behandles. Vegtskaaler og hulmaal, hylder og disk, som kommer i berøring med matvarer, maa til enhver tid holdes rene. Matvarer paa handelssteder skal, hvor det lar sig gjøre, opbevares i lukkede skap eller skuffer. Avstøvning av saadanne utsalgssteder skal ske daglig med rene kluter, avridd i rent vand.

§ 18. Bakerier, slagterier, meierier og andre produktions- og opbevaringssteder for matvarer skal til enhver tid staa under helseraadets kontrol, og eierne skal være forpligtet til uopholdelig at utføre de paalæg, som helseraadet maatte finde nødvendige til forhindring av, at matvarerne forurenses eller bedærves.

Om smitsomme sygdomme.

17 febr.

§ 19. Naar erklærede tuberkuløse skifter bopæl, skal den, fra hvem den syke flytter, melde flytningen til helseraadets formand.

§ 20. Elever ved offentlig skole, som læreren har grund til at frygte angrepet av utøi, skabb eller anden lidelse, som formodes opstaat av urenlighet, skal sendes hjem og forbydes skolen, indtil de er rene.

Elever, som formodes at lide av smitsom sygdom, skal av læreren sendes hjem og forbydes skolen, indtil sygdommens natur ved læge-attest er fastslaat.

§ 21. Ethvert tilfælde av pest, kolera, kopper, eksantematisk tyfus, nervefeber, blodgang, difteri, skarlagensfeber, barsefeber, epidem. cerebro-spinalmeningit («hjernefeber»), poliomyelit, pemfigus hos nyfødte, miltbrand hos mennesker skal straks meldes helseraadets formand av den behandelnde læge.

Ved beslutning av helseraadet kan dette paabud ogsaa utvides til at gjælde andre smitsomme sygdomme.

Liste over antal behandlede nye tilfælde av veneriske sygdomme skal ved hver maanedes slutning indsendes til helseraadets formand av de praktiserende læger. Hvor der paa grund av særlige forhold er fare for smitte-utbredelse, skal helseraadets formand straks underrettes om forholdet.

§ 22. Lokaler, som stadig eller jevnlig er opholdssted for et større antal mennesker, saasom alle udsalgssteder, verksteder, arbejdsrum, bevertningssteder, losjhus o. lign. skal altid være forsynt med et tilstrækkelig antal spyttebakker, som daglig tømmes og rengjøres.

Likesaa skal spyttebakker i fornødent antal findes anbragt i alle rum, der benyttes som forsamlingslokaler, og saavel gulv som spyttebakker skal vaskes grundig efter offentlige møter i saadanne lokaler.

Om tjenerhold.

§ 23. Tjenere skal skaffes tilstrækkelig rummelig, tæt og varmt soverum og særskilt rum for mandlige og kvindelige tjenere.

Særbestemmelser for »Byggebeltet« og de mere bymæssig bebyggede dele av herredet.

§ 24. Hvad der skal forstaaes ved bymæssig bebyggede dele av herredet, skal til enhver tid bestemmes av herredsstyret.

17 febr.

Om husebyg-
ninger og om-
givelser.

§ 25. Huseiere har til pligt at holde ren og fri for stank gaardsrum, veier (herfra dog undtatt offentlige veier) og i tilfælde gater indtil disses halve bredde.

§ 26.

- a) Renlighet eller utluftning maa ikke forsømmes i nogen bolig saaledes, at der kan opstaa ulemper eller skade for beboere, naboer eller andre.
- b) Huseieren er like overfor helseraadet ansvarlig for, at fraflyttede rum rengjøres ordentlig, før nye beboere flytter ind.

§ 27. I losjibus for reisende maa sengene ikke være indrettet for flere personer. Paa saadanne steder kan helseraadet bestemme, hvormange personer der kan indlosjeres i hvert rum. Disse bestemmelser opslaaes paa vedkommende rum.

Om kloakker
og avløp.

§ 28. Skadelige eller ildelugtende væsker fra fabrikker eller andre bruk og anlæg maa bare ledes gjennom lukkede avløpsrender, eller paa anden maate, som er godkjendt av helseraadet, og maa ikke ledes til offentlig kloak uten helse-raadets samtykke. Ledninger for saadanne anlæg maa hverken direkte eller gjennom samleikum staa i forbindelse med andet privat avløpsrør.

§ 29. Skyllvand o. l. maa ikke ledes ut gjennom husvæg uten at føres videre gjennom rørledning.

§ 30.

- a) Saavel offentlig som privat kloakanlæg maa ha helse-raadets godkjendelse.
- b) Naar der i et strøk er anlagt kloak, bestemt til at opta avløpet fra det tilliggende terræng, skal der fra hus eller ubebyggede grunde, som ligger inden 30 meters avstand fra kloakken, av eierne lægges avstikker til denne inden en frist, som fastsættes av helseraadet. Dog bortfalder denne pligt, naar beliggenheten er til hinder og ellers, naar helseraadet finder anlægget unødvendig.
- c) Kloakavstikkere skal være av jern, sten i cement eller glasert ler og skal indrettes til mest mulig at bortføre grund-, over-, skylle- og spildvand og urin til kloakken.
- d) Hvor der i gaarden findes vandstønderkum, skal denne være forsynt med avløp til kloakken, naar der er adgang til det.

§ 31.

- a) Avløpsrender og kloakker med tilbehør skal være saaledes indrettet, at de skaffer tilstrækkelig avløp og kan renses let, og skal holdes i forsvarlig stand.
- b) Vaske- og kloaksluk, som findes i kjeldere eller hus, skal være forsynt med paalidelig vandlaas eller anden indretning, som hindrer utstrømning av kloakgas. Hvor kloaksluk ligger saa lavt, at en indstrømning av kloakindholdet

kan finde sted ved høivande, skal de forsynes med appa- 17 febr. rater, som hindrer dette.

§ 32. Saavel offentlige som private kloakker og avløps-
render skal holdes tilbørlig rene og fri for stank. Rensning
skal finde sted paa saadan tid og maate, at mindst mulig ulei-
ghet paaføres de omboende. Det optagne bundfald maa straks
føres bort.

§ 33.

a) Synkebrønder maa herefter bare indrettes med helseraadets
samtykke, hvor ingen anden avledning kan opnaaes med
rimelig bekostning. Hvor dette kan opnaaes, skal ældre
synkebrønder gjenkastes.

b) Enhver synkebrønd skal være forsynt med lok og renses
godt hvert aar.

§ 34. Priveter kan indrettes med bing eller flytbare Om priveter
beholdere. Dog kan helseraadet bestemme, at kun flytbare be- og avfalds-
holdere skal benyttes paa steder, hvor det findes paakrævet. stoffer.
Beholderne skal altid være tætte, staa paa fast underlag og
tømmes, naar de er $\frac{3}{4}$ fulde.

§ 35.

a) Rum for bing eller beholder skal stadig holdes lukket
med tætsluttende lem og skal ha en trækpipe paa mindst
24 × 24 cm., som fører op over taket.

b) Naar priveter indrettes gennem flere etager, skal hvert
av dem ha sit særskilte lodrette faldrør av indvendig gla-
serte lerrør av mindst 23 cm. indvendig maal.

§ 36. Tømning av binger og gjødselbeholdere skal ske
saa ofte, at de aldrig blir mer end $\frac{3}{4}$ fyldt. De skal altid
tømmes hver vaar inden 1 juni.

§ 37. Komposter, privetgjødsel, fiskeavfald og andre sterkt
stinkende stoffer, som ligger i nærheten av alfarvei, vaanings-
hus eller nærmeste nabos grund, maa til enhver tid være saa
betryggende dækket med jord, torvstrø eller lignende, at stank
forhindres. Utkjørt og utoverspredt gjødsel maa snarest mulig
nedmuldes.

§ 38. Grisehold er kun tillatt paa betingelse av, at gri- Om husdyr-
sene holdes indelukket i grisehus, og at disse ikke utbreder hold.
stank til naboer eller alfarvei.

§ 39. Hvor trange gaardsrum, tæt beboelse eller andre
i sanitær henseende uheldige forhold gjør kreaturhold betænke-
lig, kan helseraadet forbyde det. Det samme kan ogsaa gjøres,
dersom det viser sig, at mislig renhold eller vedlikehold ikke
rettes efter en frist, som helseraadet sætter.

§ 40. Ved sygdomstilfælde, som indtræffer blandt rei- Om smitsom-
sende i hoteller, losjiihus og lignende, skal vedkommende vert me sygdomme.
søke at faa vite, om sygdommen er av smitsom og farlig art,
og i saa fald uten ophold underrette helseraadets formand.

17 febr. § 41. Helseraadet, eller formanden paa dets vegne, kan beordre lik bragt til lik-kapel, naar det findes utilraadelig at la det ligge i hjemmet paa grund av dødsårsaken, lokalets beskaffenhet eller andre sanitære hensyn.

Almindelige bestemmelser.

§ 42. Hus- og grundeiere er som saadanne ansvarlige for, at alle de pligter opfyldes, som disse sundhetsforskrifter paabyder, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side.

§ 43. Herredsstyret har at sørge for, at der til enhver tid findes et tilstrækkelig stort oplag av disse sundhetsforskrifter til utdeling i alle hus inden herredet.

Et eksemplar av sundhetsforskriftene skal altid være opslaat i forsamlingslokaler, paa handelssteder, i skoler og andre rum, hvor et større antal mennesker jevnlig færdes.

§ 44. Avvikelser fra ovennævnte forskrifter kan finde sted, naar de paa grund av omstændighetene umulig eller meget vanskelig lar sig gjennomføre — men kun med tilladelse av helseraadet for hvert enkelt tilfælde.

§ 45. Overtrædelser av foranstaaende forskrifter straffes efter den til enhver tid gjældende lovgivning.

§ 46. Helseraadets formand har at besørge overtrædelser av disse forskrifter paatalt efter lovgivningen. Det paahviler vedkommende sundhetskreds's tilsynsmand at anmelde overtrædelser av forskriftene til formanden.

17 febr.

Kongelig resolution

av 17 februar.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Lyngdals herred i Lister og Mandals amt under 16 januar 1911 vedtagne beslutning om tillæg til herredets sundhetsforskrifter — dog med en enkelt forandring.

Det approberte tillæg er saalydende:

»I alleen er eierne av vaaningshus, som er beliggende i en avstand av indtil 32 meter fra den anlagte kloak, forpligtet til, naar det forlanges av sundhetskommisjonen, at anbringe avstikker til kloakken til avledning av grundvand, overvand samt spild- og skyllevand«.

Kongelig resolution

17 febr.

av 17 februar.

I medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med spirituøse drikke i Tromsø stift m. v. av 20 februar 1904 bestemmes som gjældende indtil videre, at bevertning med mat eller drikke i Vadsø by hele aaret skal være gjenstand for bevilling.

Kongelig resolution

17 febr.

av 17 februar.

medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 og lov om laks- og sjø-ørretfiskerierne m. v. av 8 april 1905 § 29 bestemmes:

I. I Kjærelvens vasdrag — herunder indbefattet den saakaldte Møllebæk — i Fitjars herred, Søndre Bergenhus amt, paa strækningen fra utløpet i sjøen op til en ret linje, trukket fra ytterste spids av Søndre Kjærelvnes til pynten av Søndingsundnes, skal der gjælde følgende fiskeri-regler:

- a. Fra og med 1 september til og med 14 april skal alt fiske være forbudt.
- b. Fra lørdag aften kl. 6 til mandag aften kl. 6 skal det være forbudt at benytte andre redskaper end stang og haandsnøre.
- c. Det skal til enhver tid være forbudt at benytte bundet redskap med mindre masker end $3\frac{1}{2}$ cm. mellem knuterne, naar redskapet er vaatt.
- d. I teiner, kjær (kar) og lignende til fiske av ørret bestemte redskaper, som bestaar av træ, jern eller andet stivt materiale, skal der paa den mot strømmen vendende side av redskapet være mindst seks, ved siden av hverandre, i samme plan og saavidt mulig i flugt med karrets væg anbragte likeløpende, ret opstaaende, cirkelrunde sprinkler eller spiler, hvis indbyrdes avstand skal være mindst 3,2 cm., og som naar fra redskapets bund til dets overkant.

II. I den del av Storevandet i samme vasdrag, som ligger ovenfor linjen fra Søndre Kjærelvnes til Søndingsundnes, samt i de i dette vand utløpende elver og bækker skal alt fiskeri være forbudt i tiden fra og med 20 oktober til og med 14 april, hvorhos de i ovenstaaende post I litr.

17 febr.

c. og d. nævnte bestemmelser ogsaa her skal være gjældende.

III. Paa den strækning udenfor udløpet av nævnte vasdrag, som ligger indenfor en ret linje fra vestre pynt av Nordre Kjærenes til nordre pynt av Elveholmen, maa der i tiden fra og med 1 september til og med 31 oktober ikke anvendes kastenot med mindre masker end 5,8 cm. mellem knuterne, ei heller sættegarn eller lignende redskaper.

IV. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Utgiver: Fred. T. Salicath.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.